

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 141-1893)

Originalt emne

Bygningsvæsen

Bygningsvæsen/Bygningsvedtægt

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 23. marts 1893](#)
- 2) [Byrådsmødet den 18. maj 1893](#)
- 3) [Byrådsmødet den 26. oktober 1893](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 23. marts 1893 - side 16

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 141-1893)

I Henhold til den for Bygningskommissionen i Mødet den 10de September 1891 under Sag Nr. 361/91 fremsatte Henstilling var der fra samme modtaget Forslag til en ny Bygningsvedtægt for Kommunen.

Forinden dette Forslag tages under behandling vedtog man imidlertid at lade det trykke og omdele til Medlemmerne.

(Se Mødet den 18de Maj.)

Uddrag fra byrådsmødet den 18. maj 1893 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

Efter at det i Mødet den 23de Marts forelagte Forslag til en ny Bygningsvedtægt var blevet trykt og særlige Eksemplarer deraf omdelte til samtlige Byraadsmedlemmer, blev Forslaget undergivet en fortsat Behandling i Møderne den 20de f. M. og den 4de d. M., hvorpaa man i sidstnævnte Møde afsluttede den almindelige Behandling og indkaldte Ændringsforslag til nærværende Møde.

De herefter indkomne Ændringsforslag bleve afgjorte, hvorpaa Forslaget i sin Helhed blev sat under Afstemning og vedtaget.

Der er derefter under 9de Juni blevet ansøgt om Justitsministeriets Approbation paa samme ved saalydende Skrivelse:

"Da der her paa nogle Punkter har vist sig Trang til Tilføjelser til Bygningslov for Kjøbstæderne af 30te Decbr. 1858 og den for Aarhus gjældende af Justitsministeriet under 9de juli 1880 approberede Bygningsvedtægt, har Aarhus Bygningskommission udarbejdet et Forslag til en ny Bygningsvedtægt for Kjøbstaden, som Byraadet, efter at have foretaget nogle enkelte Ændringer i samme, hoslagt tillader sig at indstille til Justitsministeriets gunstige Approbation.

Idet bemærkes, at den af Ministeriet under 19de April 1890 bekendtgjorte Bygningslov for Frederiksberg Kommune for en Del har tjent som Grundlag for de foreslaaede Forandringer i og Tilføjelser til de nugældende Regler, skal man ikke undlade at anføre følgende:

Som Indledning har man anset der for rigtigt at optage de i Justitsministeriets Skrivelse af 10de Juli 1888 givne Bestemmelser om Bygningslovens Omraade.

§ 1 er med nogle Ændringer -- til Dels hentede fra ovennævnte Bygningslov for Frederiksberg Kommune -- optaget fra den under 9de Juli 1880 udfærdigede Bekendtgjørelse om Bygningsinspektørens Forrertninger, hvilke Bestemmelser det maa anses for hensigtsmæssigt at faa optaget i Bygningsvedtægten, da de vedrøre de byggenes Forpligtelse med Hensyn til Anmeldelse af Byggeforetagender.

§ 2 indeholder i det væsentlige nye Bestemmelser, dels sigtende til at opnaa en bedre Beliggenhed af Bygninger i Forhold til Gade og Vej, dels supplerende Bygningslovens §§ 20 og 26.

§ 3 1ste Stykke er optaget for at forebygge Afbrydelser i Gadelinien, medens 2det Stykke er overensstemmende med den nugældende Vedtægts § 1.

§ 4 indeholder Bestemmelser til Supplering af Bygningslovens § 34.

§ 5 til Supplering af Bygningsvedtægtens § 4 og Bygningslovens § 26.

§ 6 er den i Bygningsvedtægtens § 4 bestemte Passagebredde af mindst 1½ Alen foreslaaet forhøjet til mindst 2 Alen; iøvrigt er § med nogle Ændringer optaget efter den nugældende Vedtægts §§ 2 og 3, jfr. § 23.

§ 7 indeholder et fra Bygningslovens § 7 noget afvigende Forslag om Murtykkelse til Dels hentet fra Frederiksbergs Bygningslov § 7.

§ 8 svarer til den nugældende Vedtægts § 9, hvorhos der i Slutningen er optaget en Tilføjelse for at sikre mod Brandfare.

§ 9, der supplerer Bygningslovens § 5, foreslaar den i denne §'s 1ste Stykke nævnte mindste Højde af 3½ Alen over Fortovet for de i Forslagets § 9 nævnte Tilfælde forhøjet til 6 Alen, hvorhos den i § 5, 2det Stykke givne Bestemmelse for Færdselens Skyld er foreslaaet forandret.

§ 10 foreslaar Forandringer i den nugældende Vedtægts § 5, til Dels hentede fra Frederiksberg Bygningslovs § 28.

§11. Medens Bygningskommissionen havde foreslaaet, at Murværk i det hele ikke maatte opføres i Frostvej (den nugældende Vedtægts § 26 forbyder dette for "udvendige" Mures Vedkommende) har Byraadet foreslaaet den i denne § indeholdte Bestemmelse, idet Byraadet er gaaet ud fra, dels at et absolut Forbud imod Murerarbejde i Frostvej vilde lægge for store Hindringer i Vejen for denne Virksomhed, dels at Murværket ikke lider ved at opføres under den i §'en nævnte Temperatur.

§ 12, 1ste og 2det Stykke ere nye Bestemmelser, sigtende til at forebygge Brandfare, 3die Stykke er i det væsentlige overensstemmende med den nugældende Vedtægts § 8, dog ere "Luftaabninger" som uhensigtsmæssige for Naboer udeladte, og Størrelsen af Lysaabninger forhøjet fra 9 Tommer til 12 Tommer.

§ 13 indeholder et Supplement til Bygningslovens § 9.

I § 14 har man foreslaaet det i den nugældende Vedtægts § 10 bestemte Maal for Bjælkelaget, der befrygtes at være for lavt anslaaet, forhøjet som angivet i §'en.

§ 15 foreslaar Forandring i Vedtægtens § 11.

§ 16 sigter til at forhøje Styrken af Træværkets Tømmer og forandrer i saa Henseende den nugældende Vedtægts § 12. Slutningen er ny.

§17 er til Dels optaget efter Frederiksbergs Bygningslovs §§ 33 og 34 og modificerer den nugældende Vedtægts § 14.

I § 18 ere Bygningslovens Bestemmelser i § 14 om Trapper supplerede, af Hensyn til Forebyggelse af Brandfare for Beboerne i Bygningens højere Etager, da de nuværende Bestemmelser i Vedtægtens § 16 ikke kunne anses tilstrækkelige i saa Henseende.

§§ 19 – 21 indeholde Bestemmelser om Skorstens-/Ventilationsrør. Den i Bygningsvedtægtens § 16 angivne mindste Højde for Skorstene fra større Ildsteder er i Forslagets § 20 foreslaaet forhøjet som i Frederiksbergs Bygningslov § 48 paa Grund af de Ulemper, som de lavere Skorstene medføre for Byens Beboere.

§§ 22 – 24 indeholde Bestemmelser om Ovne og andre Opfyrringssteder, affattede paa Grundlag af Frederiksberg Bygningslovs § 51, den nugældende Bygningsvedtægts §§ 13 og 17, jfr. Tillæg af 6te Marts 1891.

§ 25 udvider Bestemmelserne i Bygningslovens § 23, jfr. Vedtægtens § 21, om Anbringelse af Tagrender til ældre Bygninger og til Gaardsiden af Bygninger, samt tilføjer en Bestemmelse om Sikkerhedsgitre.

§ 26 svarer i det væsentlige til Bygningsvedtægtens § 22.

§ 27 giver udførlige Regler angaaende Latriner end Bygningsvedtægtens § 24, supplerede med Bestemmelser om Pissoirer.

§ 28 er overensstemmende med Bygningslovens § 32.

§ 29 svarer til den nugældende Vedtægts § 27, idet man kun har tilføjet 2det Stykke efter Frederiksberg Bygningslov § 3, 3die Punktum.

§§ 30 og 31 ere overensstemmende med Vedtægtens §§ 28 og 29.

(Se Mødet den 26de Oktober.)

Uddrag fra byrådsmødet den 26. oktober 1893 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

I Anledning af det i Byraadet vedtagne Forslagt til en ny Bygningsvedtægt var der under 4de d. M. fra Amtet modtaget Kommunikation af følgende Skrivelse fra Justitsministeriet af 29de Septbr. d. A.

"Med behagelig Skrivelse af 14de Juni d. A. har Hr. Stiftamtmanden hertil indsendt et Andragende, hvori Aarhus Byraad anholder om Justitsministeriets Approbation paa et af Raadets Udkast til en Bygningsvedtægt for bemeldte Kjøbstad til Afløsning af den gjældende, under 9de Juli 1880 approberede Vedtægt.

Foranlediget heraf skal man -- næst at bemærke, at der ved de i Henhold til Lov af 30te December 1858 § 40 udfærdigede Vedtægter kun kan træffes fuldstændiggjørende Bestemmelser, og at der af den Grund samt da Justitsministeriet heller ikke anser sig bemyndiget til at tilstaa almindelige Dispensationer, hvor ikke færdige Forhold give Anledning dertil (jfr. Lovens § 39), ikke gennem Bygningsvedtægt kan fastsættes nogen Indskrænkning i de ved selve Loven givne Forskrifter eller hjælpes Ret til at foretage noget, som strider mod selve Bygningslovens Indhold, forsaavidt dette ikke alene sigter til at værne om kommunale Interesser, over hvilke Byraadet har Raadighed -- med Hensyn til de enkelte Paragrafer i det foreliggende Udkast tjenstligt bemærke følgende:

Bestemmelserne i Udkastets § 7 Ltr. a og Ltr. b 1ste Stk., der indeholder Bestemmelser, som i visse Retninger ere lempeligere end saavel § 7 i Bygningsloven for Kjøbstæderne som § 27 i Bygningsloven for Frederikberg, egne sig ikke til at stadsfæstes, men maatte enten udgaa eller bringes i Overensstemmelse med sidstnævnte Lov. Heller ikke vil Paragrafens Ltr. e, der giver Adgang til aldeles ubegrændset Dispensionsmyndighed for Bygningskommissionen, kunne stadfæstes i den foreliggende Skikkelse, derimod henstilles det med Hensyn til det Omfang, hvori Paragrafens Bestemmelser ved Ordene "alle udvendige Mure" i Paragrafens Indledning tilsigtes bragtes i Anvendelse, om det ikke for af undgaa et uforholdsmæssig stort Antal Andragender hertil om Dispensationer fra disse Bestemmelser maatte findes tilraadeligt gennem Vedtægten at give Bygningskommissionen Adgang til for Udhuses, Staldes og Skures Vedkommende at give Dispensationer fra Paragrafens Bestemmelser, forsaavidt ikke Forskrifterne i Bygningslovens § 6 derved overskrides.

I Bestemmelserne i § 7 Ltr. c 2det og 3die Punktum er der formentlig indløbet en Inkurie. Efter at der først i 2det Stykke er givet en -- jfr. Forbindelsen med 1ste -- fælles Regel for Endemure og Bagmure, gives der i 3die Stk. for "Bagmure, hvori Vinduer og Døre ikke anbringes" en Regel, der er strængere end den i 2det Stk. indeholdte, der altsaa vil komme i Anvendelse for Bagmure, hvori Vinduer og Døre anbringes". Ministeriet udbeder sig derfor Oplysning om, hvorvidt der ikke, mulig ved Inførelse af Ordet "ikke" i 3die Stk. 1ste Linie, er indløbet en Skrive-/ eller Trykfejl.

Med Hensyn til Bestemmelserne i Udkastets § 9, 3 die Stk. udbeder Ministeriet sig oplysning om, hvorledes Sætningen: "dog maa Hjørnerne forkrybtes" er at forstaa.

Den i § 13 indeholdte Bestemmelse maa som stridende imod § 9 i Bygningsloven for Kjøbstæderne udgaa. Ligeledes maa Bestemmelsen i Udkastets § 16 2det Stykke i Henhold til de indledningsvis fremsatte Bemærkninger udgaa som stridende mod Bygningslovens § 10.

Da Affattelsen af Bestemmelserne i § 22 kunne give Anledning til den Misforstaaelse, at de ere udtømmende, henstilles det, at der i Paragrafens Linie 2 efter Ordet "gjælde" indsættes "ved Siden af de i Lov om Brandvæsenet i Kjøbstæderne med Undtagelse af Kjøbenhavn af 21de Marts 1873 § 11 indeholdte", og at derhos Linie 3 -- 5 udgaar.

Endelig skulde man henstille, at der til Undgaaelse af de Deklarationer, hvis Udstedelse Ministeriet hidtil har anset det fornødent at sætte som Betingelse for Dispensationer fra Bygningslovens § 21 i Vedtægten indsættes en Bestemmelse svarende til, hvad der er optaget i flere Bygningsvedtægter, f. Eks. for Randers, Rudkjøbing, Slagelse og Hjørring, med Hensyn til Utilstadeligheden af at benytte det nødvendige ubebyggede Areal til underjordiske Anlæg (jfr. saaledes Lovtidende 1892 S. 172).

Andragendet med Bilag vedlægges, men forventes, efter at Sagen under Hensyn til foranstaaende har været forelagt Byraadet, med Meddelelse om sammes Beslutninger tilbagesendt hertil."

I Mødet den 12te d.M. vedtog man over foranstaaende Skrivelse at indhente Erklæring fra Bygningskommissionen, der i Anledning heraf i Skrivelse af 25de d. M. udtalte sig saaledes:

"I Anledning af Justitsministeriets hermed tilbagefølgende Skrivelse af 29de f. M. om Forslag til Bygningsvedtægt for Aarhus Kjøbstad skal Kommissionen tillade sig at

bemærke, at den ikke har noget imod i Stedet for Forslagets § 7 Ltr. a og Ltr. b's 1ste Stykke at optage § 27 Ltr. a og Ltr. b 1ste Punktum i Bygningslov for Frederiksbjerg, og at man med Hensyn til samme Paragrafs Ltr. e kan tiltræde Ministeriets Forslag, dog vilde man sætte Pris paa, om det, for at undgaa for mange Ansøgninger om Dispensation, overdroges Bygningskommissionen ogsaa at dispensere fra Murtykkelsen i Trappehuse. Dette Stykke foreslaas derfor affattet saaledes:

"For Udhuses, Staldes og Skures Vedkommende samt med Hensyn til Mure om Trappehuse kan Bygningskommissionen fritage for foranstaaende Bestemmelser, forsaavidt ikke Forskrifterne i Bygningslovens § 6 derved overskrides."

Med Hensyn til Ministeriets Bemærkninger i Forslagets § 7 Ltr. c 2det og 3die Punktum, da er det med Villie, at Kommissionen skjelner mellem Gavle, hvori Vinduer og Døre kan indsættes, Spidsgavle, og Bagmure, Gavle hvori der ikke indsættes Vinduer, idet disse sidste have mere at svare til end de første, der lægges f. Eks. altid Bjælker ind i en Bagmur, hvad kun undtagelsesvis finder Sted i en Gavl, hvorfor de ogsaa maa sværere end de første. Som en tydeligere Affattelse af Kommissionens Tanke foreslaar man Bestemmelserne affattede saaledes:

2det Stykke:

"Gavle rettes til "Endemure",

"øverste" rettes til "derefter følgende".

3die Stykke:

Sætningen "hvori Vinduer osv." udgaar

efter "skulle" indsættes "derimod".

Udtrykket i § 9 "dog maa Hjørnerne forkrybbede" skal for forstaas saaledes, at Søjler, Piller, Pilastre og lignende naar de springe frem, skulde have deres fremspringende Dele forkrybbede i Hjørnerne (c. førte rundt om Hjørnerne).

Den i § 13 optagne Bestemmelse er indsat, fordi Forsøg have godtgjort, at en Dør som den foreslaaede i Brandtilfælde yder større Sikkerhed end den dobbelte Jerndør, som Lovens § bestemmer.

Med Hensyn til det sidste Punktum i § 16 skal man benvise til, at den foreslaaede Bestemmelse er fremkommet for at holde Trimpler, hvortil der hyppig vil være Brug, nede

paa et rimeligt Maal. Hvis Ministeriets Udtalelse skal forstaas saaledes, at Trimpler ere ulovlige, vil der indløbe mange Ansøgninger om Dispensation, da Trimplen ikke alene giver en forøget Loftsplads, men ogsaa er nødvendig, naar man vil have en ordentlig Gesims i passende Afstand fra Vinduernes Overkant.

Kommissionen kan fuldstændig slutte sig til den foreslaaede Ændring af § 22, saaledes at efter "gjælder" indsættes "ved Siden af de i Lov om Brandvæsenet i Kjøbstæderne med Undtagelse af Kjøbenhavn af 21de Marts 1873 § 11 indeholdte". Linie 3 til 5 udgaar.

Det forelaas endelig at indsætte en ny Paragraf efter § 26 saalydende:

"Ingen Del af det Areal, der i Følge Bygningslov af 30te December 1858 § 21 skal lades ubebygget, maa anvendes til underjordiske Bygningsanlæg. Hertil henregnes saadanne Anlæg, som strække sig ind under en Ejendoms ellers ubebyggede Grund."

Byraadet sluttede sig Bygningskommissionens foranstaaende Skrivelse, med Henviisning til hvilken man besluttede at tilbagesende Sagen.

Dette skete ved saalydende Skrivelse til Aarhus Stiftamt af 27de Oktober:

"I behagelig Skrivelse af 4de d. M. har Stiftamtet kommunikeret Byraadet Justitsministeriets Skrivelse af 29de f. M., hvori Ministeriet udtaler sig angaaende det fra Byraadet fremkomne Udkast til en ny Bygningsvedtægt for Aarhus.

Efter at have givet Bygningskommissionen Lejlighed til at gjøre sig bekendt hermed, har man fra samme modtaget den i Gjenpart vedlagte Skrivelse af 25de d. M., til hvilken man i det væsentlige maa slutte sig.

I Henhold til det saaledes foreliggende skal man tillade sig at foreslaa følgende Forandringer i ovennævnte Udkast, der følger hermed tilbage tilligemed Byraadets tidligere Skrivelse af 9de Juni d. A.

§ 7 Litra a og Litra b 1ste Stykke afløses af følgende fra § 27 i Bygningslov for Frederiksberg Kommune optagne Bestemmelser:

§ 7

a.

Ydermurene -- (indføres efter Frberg. § 27 a.)

b.1ste Stykke.

I disse Formure tillades i alle Etager med Undtagelse af Kjældereren i Stens Brystningsblænding under Vinduerne.

c.

2det Stykke.

"Gavle rettes til "Endemure".

"øverste" rettes til "dereter følgende".

d.3die Stykke.

Ordene "hvori Vinduer og Døre ikke anbringes" udgaa, og efter "skulle" indsættes "derimod"

e.

affattes saaledes:

"For Udhuses, Staldes og Skures Vedkommende samt med Hensyn til Mure og Trappehuse kan Bygningskommissionen fritage for foranstaaende Bestemmelser, for saa vidt ikke Forskrifterne i Bygningslovens § 6 dermed overskrides."

(Saafremt Justitsministeriet ikke maatte tiltræde Forslaget om Trappehuse, ønskes Litra e approberet med Udeladelse af Ordene "samt med Hensyn til Mure om Trappehuse".)

§ 9.3die Stykke.

Ordene "dog maa Hjørnerne forkrybbes, alt dog kun" udgaa, og der tilføjes i Slutningen: "hvorhos fremspringende dele paa disse Udladninger maa forkrybbes (mulig "forkryppes") i Hjørnerne.

§ 13.

udgaar, og Paragraftallet over de følgende §§ 14 -- 26 rettes derefter.

§ 16.2det Stykke.

udgaar (saafremt dette Stykke ikke efter det af Bygningskommissionen oplyste kan blive staaende).

§ 22.

Efter "gjælde" indsættes "ved Siden af de i Lov om Brandvæsenet i Købstæderne med

Undtagelse af Kjøbenhavn af 21de Mars 1873 § 11 indeholdte", hvorimod Linie 3 -- 5 udgaar.

Som ny § 26 (den nuværende bliver § 25) indsættes:

"Ingen Del af det Areal, der i Følge Bygningslov af 30te December 1858 § 21 skal lades ubebygget, maa anvendes til underjordiske Bygningsanlæg. Hertil henregnes saadanne Anlæg, sig ind under en Ejendoms eller ubebyggede Grund."

Det bemærkes, at Forslaget i den ændrede Skikkelse under 16de Novbr. 1893 er blevet stadfæstet af Justitsministeriet som gjældende Vedtægt og at denne er optagen i Tillægget til disse Forhandlinger.

